

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

HAZİRAN 2022
Sayı 110

İÇİNDEKİLER

Küresel Ekonomideki Gelişmeler	1
ABD	2
EURO BÖLGESİ-AB	3
Almanya	4
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Güney Kore	8
Hindistan	9
Brezilya	10
Rusya	11
İmalat PMI İncelemesi - Mayıs 2022	12
Döviz Kurları İncelemesi - Mayıs 2022	13
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	14
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	15
Enflasyon - Mayıs 2022	15
Sanayi Üretim Endeksi - Nisan 2022	16
Kapasite Kullanım Oranı - Mayıs 2022	17
Hane Halkı İşgücü Verileri - Nisan 2022	18
Güven Endeksleri ve Bütçe	19
Ödemeler Dengesi - Nisan 2022	20
Dış Ticaret Verileri - Nisan 2022	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	22
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	23
Dijitalleşme ve Yeşil Dönüşümde Küresel Lider Firma İncelemeleri	24

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

Global İmalat PMI Endeksi: Nisanda 52,3 değerini alan endeks, mayısta önemli bir değişiklik göstermeyerek 52,4 düzeyinde gerçekleşti. Endeks, eşik değer üzerinde seyretmesine rağmen, küresel enflasyon dalgası ve savaşın uzaması gibi ihtimaller, uzun vadede düşmesine sebep olabilir.

Dünya Ticaret Hacmi: Şubatta 134,4'e revize edilen dünya ticaret hacmi endeksi, martta 0,3 puan düşüşle 134,1 düzeyinde gerçekleşti. Dünya ticaret hacmi gelecek aylarda da dalgalı bir seyir izlemeye devam edebilir.

Baltık Kuru Yük Endeksi: Nisanda %2 oranında ılımlı bir artış kaydeden endeks, mayısta %6,7 ile daha yüksek bir artış kaydetti ve 2.566 değerini aldı.

MSCI Dünya Endeksi: Morgan Stanley Uluslararası Sermaye Endeksi, nisanda %8,4 oranda daralarak 2.796'ya gerilemesinin ardından, mayısta %0,2 oranında daha ılımlı düzeyde daralarak 2.791 düzeyinde gerçekleşti.

MSCI Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi: Son 4 aydır negatif yönde ayrışan gelişmekte olan piyasalar endeksi, mayısta ılımlı düzeyde de olsa pozitif seyretti. Nisanda %5,8 gerileyen endeks, mayısta %0,1 artışla 1.078 değerini aldı.

Altın/Ons: Nisanda %2,1 azalarak 1.918 dolar düzeyine gerileyen altın, mayısta %3,7 daha değer kaybederek 1.848 dolar değerini aldı.

Brent Petrol: Rusya-Ukrayna savaşı, küresel petrol fiyatlarının seyri üzerindeki ana belirleyici husus olmaya devam ediyor. Nisanda %1,3 artan petrol fiyatları, mayısta %12 oranında keskin bir şekilde yükselerek ortalama 123 dolar düzeyinden fiyatlandı. Brent petrol 20 Haziran 2022 itibarıyla ise 113 dolardan işlem görüyor.

Küresel Gıda Fiyatları Endeksi: Küresel gıda fiyatları mayısta aylık bazda %0,6 gerilemesine rağmen, yıllık bazda yükselişini sürdürdü ve %23 arttı. Bitkisel yağ ve günlük süt ürünleri fiyatları düşerken, tahıl ve et ürünleri fiyatları ise artmaya devam etti.

VIX-Volatilite (Korku) Endeksi: Küresel belirsizlikler doğrultusunda, endeksteki dalgalanma devam ediyor. Nisanda %62 gibi keskin bir artışla 33,4 değerini alan endeks, mayısta %22 azalarak 26,2 değerini aldı.

ABD

Büyüme: ABD ekonomisi, 2022 ilk çeyrekte %1 büyüme beklentilerinin aksine çeyreklik bazda %1,4 oranında daraldı. Yıllık bazda ise %3,4 oranında artış kaydedildi. Çeyreklik daralmada, pandemide muhtemel yeni varyant endişeleri, artan enflasyon ve Rusya kaynaklı kriz etkili oldu.

Sanayi Üretim Endeksi: Nisanda hafif bir ivme artışıyla %6,4 oranında artan sanayi üretimi, mayısta %5,8 oranında, daha ılımlı bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Küresel belirsizlikler ABD imalat PMI endeksi üzerinde olumsuz etkisini göstermeye başladı. Nisanda 0,4 puan artarak 59,2 değerini alan endeks, mayısta 2,2 puan gerilemeyle 57,0'ye düştü.

Enflasyon: Nisanda %8,3 oranında artan endeks, mayısta 0,3 puan artışla %8,6 oranında gerçekleşti ve 41 yılın zirvesinde kalmaya devam etti. Barınma, benzin ve gıda fiyatlarındaki artışlar, enflasyonu besleyen ana kalemler olarak dikkat çekiyor.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Nisanda değişim göstermeyerek %3,6 oranında kalan işsizlik, mayısta da %3,6 oranında kalmaya devam etti.

Faiz Oranı: Amerikan Merkez Bankası (FED), artan enflasyonist baskıyı dikkate alarak, politika faizini 75 baz puan artışla %1,50-%1,75 aralığına yükseltti. Söz konusu 75 baz puanlık artış 1994'ten bu yana tek seferde gerçekleştirilen en hızlı faiz artışı oldu.

İhracat: İhracat rekor yüksek düzeyde kalmaya devam ediyor. Martta %1,8 oranında artış kaydeden ihracat, nisanda %3,5 daha artarak 253 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İhracattaki artışın aksine ithalatta azalış kaydedildi. %3,7 oranında azalan ithalat 339,7 milyar dolar oldu. Azalışta özellikle, tüketici malları ithalatının gerilemesi etkili oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalattaki gerilemenin etkisiyle, dış ticaret açığı 87,1 milyar dolara düştü ve son 4 ayın en düşüğünde gerçekleşti.

Borsa & Finans: Endekslerdeki nisandaki düşüşün ardından, mayısta önemli bir değişiklik kaydedilmedi. S&P 500 Endeksi %0,01, Dow Jones Endüstri Endeksi %0,04 oranında çok sınırlı düzeyde artış kaydetti.

EURO BÖLGESİ - AB

 Büyüme: Ekonomi 2022 ilk çeyreğinde, çeyreklik bazda %0,3, yıllık bazda ise %5,1 büyüdü. Covid-19 tedbirlerinin büyük ölçüde kaldırılması büyümeyi olumlu yönde etkilerken, Rusya-Ukrayna savaşının başlaması ise olumsuz etkiledi.

 Sanayi Üretim Endeksi: Küresel gelişmelerin ve savaşın getirdiği belirsizliklerin etkisiyle sanayi üretimindeki daralma devam ediyor. Endeks, nisanda %2 oranında beklentilerin üstünde daralma kaydetti.

 İmalat PMI Endeksi: Belirsizlikler, imalat PMI endeksini de olumsuz etkiliyor. Nisanda 55,5 düzeyinde olan endeks, mayısta 54,6 düzeyine gerileyerek, 18 ayın en düşük değerini aldı.

 Enflasyon: Nisanda %7,4 olan enflasyon mayısta %8,1'e yükselerek tüm zamanların rekorunu kırdı. Enerji fiyatlarındaki %39'luk artış, enflasyonu körükleyen ana kalem oldu.

 İşsizlik: İşsizlik stabil seyrine devam ediyor. Martta %6,8 oranında gerçekleşen işsizlik, nisanda değişim göstermeyerek %6,8 oranında kalmaya devam etti.

 Faiz Oranı: Avrupa Merkez Bankası, artan enflasyona rağmen, haziran ayı toplantısında da faiz oranını sabit tutmaya devam etti. Ancak, temmuz/ağustos ayı toplantıları için faiz artırım beklentileri güçleniyor.

 İhracat: İhracattaki çift haneli yükseliş devam ediyor. Martta yıllık bazda %14 oranında artan ihracat, nisanda yıllık bazda 12,6 artışla, 224 milyar euro düzeyinde gerçekleşti.

 İthalat: Enerji ithalatındaki ve maliyetlerindeki artış, toplam ithalatın da keskin bir şekilde yükselmesine sebep oluyor. Nisanda %39,4 artan ithalat 256,4 milyar euro oldu. Özellikle, enerji ithalatındaki %164 oranındaki keskin yükseliş dikkat çekti.

 Dış Ticaret Dengesi: Enerji ithalatındaki keskin artışın etkisiyle, nisanda 32,4 milyar euro dış ticaret açığı verildi. Önceki ayki dış ticaret açığı ise 16,4 milyar euro düzeyindeydi.

  Borsa & Finans: Mayıs ayında Almanya DAX endeksi %2,1 ve İspanya IBEX35 Endeksi %3,1 değer kazanırken, Fransa CAC40 Endeksi %1 oranında değer kaybetti.

ALMANYA

Büyüme: Almanya ekonomisi, ilk çeyrekte güçlü yatırımların etkisiyle çeyreklik bazda %0,2 oranında hafif şekilde büyüdü. Yıllık bazda büyüme ise %3,7 oldu. Özellikle mart ayındaki Rusya-Ukrayna savaşının getirdiği endişeler, büyüme üzerinde olumsuz etki yarattı.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki daralma devam ediyor. Martta artan endişelerin etkisiyle, %3,5 daralan endeks, nisanda %2,2 oranında düşüşle, daralma eğilimini sürdürdü.

İmalat PMI Endeksi: Artan belirsizlikler PMI Endeksini baskılamaya devam ediyor. Nisanda 2,3 puan düşüşle, 54,6 düzeyinde gerçekleşen ve son 20 ayın en düşük değerini alan endeks, mayısta çok hafif artarak 54,8 değerini aldı.

Enflasyon: Enflasyon yeni rekorlar kırmaya devam ediyor. Nisan ayında %7,4 olan yıllık enflasyon, mayısta %7,9'a çıkarak, ilk petrol krizinin yaşandığı 1973-1974 kışından bu yana en yüksek orana ulaştı.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Şubatta ve martta bir değişim göstermeyerek %5,0 düzeyinde kalan işsizlik oranı, nisanda ve mayısta da %5 oranında kalmaya devam etti.

Faiz Oranı: Almanya Merkez Bankası (Bundesbank), artan enflasyonist baskıya rağmen faiz oranını %0'da sabit tutmaya devam etti.

İhracat: İhracat ivme kaybı yaşamakla birlikte, yıllık bazda artmaya devam ediyor. Martta yıllık bazda %8,1 artan ihracat, nisanda ise %9,2'lik artışla 122,2 milyar euro olarak ölçüldü.

İthalat: Martta yıllık bazda %20 artan ithalat, nisanda %25 oranında daha keskin artışla 120,9 milyar euro oldu. Böylece, ithalat ihracattan daha fazla artmaya devam etti.

Dış Ticaret Dengesi: İthalatın ihracattan daha fazla artmaya devam etmesi, dış ticaret fazlasını rekor düşük seviyelere indirdi. Martta yıllık bazda 20,7 milyar eurodan 9,7 milyar euroya gerileyen dış ticaret fazlası, nisanda 1,3 milyar euroya düşerek, 1992'den beri en düşük değerini aldı.

Borsa & Finans: Nisanda %2,4 oranında değer kaybeden Almanya DAX endeksi, mayısta ise %2,0 oranında hafif değer kazandı.

İNGİLTERE

Büyüme: Ekonomi 2022'nin ilk çeyreğinde, çeyreklik bazda %0,8, yıllık bazda ise %8,7 oranında, beklentilerin hafif altında büyüdü. Mart ayında artan küresel belirsizlik ortamı, büyüme ivmesini frenleyen bir etken oldu.

Sanayi Üretim Endeksi: Artan belirsizliklerin etkisiyle ivme kaybeden ve martta %0,7 gibi sınırlı bir artış kaydeden endeks, nisanda da yıllık %0,7 oranında arttı.

İmalat PMI Endeksi: Nisanda hafif bir toparlanmayla 55,8 değerini alan endeks, mayısta artan belirsizliklerin etkisiyle tekrar ibre değiştirerek 1,2 puan geriledi ve 54,6 değerini aldı.

Enflasyon: Martta 0,8 puan artışla %7'ye yükselen enflasyon, nisanda 2 puan gibi daha keskin bir artış kaydetti ve %9 oranıyla yine son 40 yılın rekorunu kırdı.

İşsizlik: İşsizlik oranı stabil seyrini sürdürüyor. Şubatta %3,8 oranında gerçekleşmesinin ardından, martta 0,1 puan azalışla %3,7 olarak ölçülen endeks, nisanda tekrar %3,8'e yükseldi.

Faiz Oranı: İngiltere Merkez Bankası (BoE), haziran ayı toplantısında, faiz oranını 25 baz puan artışla %1'den %1,25'e yükseltti. Böylece Banka üst üste beşinci kez faiz artırımına gitmiş oldu.

İhracat: Martta %1,3 oranında ılımlı bir artış kaydeden ihracat, nisanda tekrar ivme kazanarak %4,1 artış kaydetti ve 58,4 milyar sterlinle 27 ayın zirvesine çıktı.

İthalat: Şubatta ihracattaki artışın aksine düşüş kaydeden, martta ise artış geçen ithalat, nisanda tekrar düşüş kaydetti. %1,1 oranına gerileyen ithalat 66,9 milyar sterlin düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalatın gerilemesiyle dış ticaret açığı 11,5 milyar sterlinden, 8,5 milyar sterline geriledi.

Borsa & Finans: Martta %0,8, nisanda %0,4 artış kaydeden Londra FTSE 100 Endeksi mayısta stabil seyrini sürdürdü ve %0,8 oranında değer kazandı.

JAPONYA

Büyüme: Ekonomi 2022'nin ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1 oranında, beklentilerin hafif altında daraldı. Söz konusu daralmada, artan ithalat maliyetleri ve Omikron varyantına bağlı önlemler etkili oldu.

Sanayi Üretim Endeksi: Martta küresel belirsizliklerin ve endişelerin etkisiyle %1,7 oranında azalan sanayi üretimi, nisanda %-4,9 oranında daha sert bir daralma kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Martta 54,1 değerini alan endeks, nisanda beklentilerin altında kalarak 0,6 puan düşüş kaydetti ve 53,5 değerini aldı.

Enflasyon: Tüketici enflasyonu nisan ayında %2,5 oranına kadar yükselerek, küresel enflasyonun uzun zamandır deflasyonla mücadele eden Japonya üzerinde bile etkili olduğunu bir kez daha teyit etmiş oldu.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Martta %2,6 düzeyinde gerçekleşen işsizlik, nisanda önemli bir değişim göstermedi ve 0,1 puan düşüşle, %2,5 oldu.

Faiz Oranı: Japonya Merkez Bankası (BoJ), haziran ayı toplantısında da faiz oranını %-0,1 düzeyinde sabit tutmaya devam etti.

İhracat: Martta %12,5 oranında artış kaydeden ihracat, nisanda %15,8 oranında artışla 53,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Ancak, aylık düzeydeki ivme kaybı dikkat çekiyor.

İthalat: Martta olduğu gibi nisanda da ithalat artışı ihracatı geride bıraktı. %48,9 oranında keskin bir yükseliş kaydeden ithalat, 71,4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalatın çok daha keskin bir şekilde artması sebebiyle, dış ticaret açığı hacim kazanarak, -17,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Borsa & Finans: Nisanda %3,5 oranında değer kaybeden, Tokyo Nikkei 225 endeksi mayısta %1,6 oranında ılımlı bir toparlanma kaydetti.

ÇİN

Büyüme: Ekonomi, 2022 ilk çeyrekte %4,8 oranında büyüdü. Çin Hükümeti, alınan tedbirler sayesinde ekonominin istikrarlı büyümesinin devam ettiğini açıkladı. Ancak, Şanghay'da mart ayı sonunda başlayan ve devam etmekte olan kapanma, 2. çeyrek büyümesini olumsuz etkileyebilir.

Sanayi Üretim Endeksi: Nisanda yaygınlaşan karantina önlemlerinin ve sıfır Covid politikasının etkisiyle %2,9 gerileyen sanayi üretimi, mayısta tedbirlerin kısmen gevşetilmesiyle %0,7 oranında hafif düzeyde artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Karantina tedbirlerinin kademeli olarak gevşetilmesi imalat PMI endeksine de olumlu yansıdı. Nisanda 46,0 puanla 26 ayın en düşük düzeyine gerileyen endeks, mayısta 48,1'e yükseldi.

Enflasyon: Nisanda %2,1'e kadar yükselen enflasyon, mayısta da %2,1 oranında arttı. Ancak, küresel enflasyonun şiddetlenmesi, gelecek aylarda enflasyonu körükleyebilir.

İşsizlik: Sanayi üretimi ve imalat PMI endeksinin toparlanmasının paralelinde, işsizlikte de kısmi bir azalma görüldü. Nisanda %6,1'e yükselen işsizlik, mayısta 0,2 puan gerilemeyle, %5,9 düzeyinde ölçüldü.

Faiz Oranı: Çin Merkez Bankası (PBoC), haziran ayı toplantısından sonra mayıs ayı toplantısında da politika faiz oranını %3,7'de sabit bırakmaya devam etti.

İhracat: Nisanda %3,9'la yaklaşık son 2 yılın en düşük artışını kaydeden ihracat, mayıstaki olumlu tablo sonucunda toparlandı ve %17'lik artışla 308,2 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: Toparlanma ithalatta da etkisini gösterdi. Nisan ayındaki ivme kaybının ardından, mayısta %4,1'lik artış kaydeden ithalat 229,5 milyar dolara erişerek, beklentilerin üzerinde kaydedildi.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki güçlü toparlanmanın etkisiyle, mayıs ayında 78,8 milyar dolar düzeyinde, beklentilerden güçlü bir dış ticaret fazlası gerçekleşti.

Borsa & Finans: Olumsuz algının etkisiyle martta %6,1, nisanda %6,3 değer kaybeden Shanghai Composite endeksi, mayısta toparlanma kaydederek %4,6 değer kazandı.

GÜNEY KORE

Büyüme: Küresel düzeyde artan belirsizlikler, Güney Kore ekonomisinde de ivme kaybına sebep oluyor. 2021 son çeyreğinde ekonominin yıllık bazda %4,2 büyümesinin ardından, 2022 ilk çeyrekte %3,1 oranında daha ılımlı bir büyüme kaydedildi.

Sanayi Üretim Endeksi: Şubatta %6,5 oranında güçlü bir artış kaydeden sanayi üretimi, martta %3,7 oranında daha kısmi bir artış kaydetmesinin ardından, nisanda bir miktar daha ivme kaybıyla %3,3 arttı.

İmalat PMI Endeksi: Nisanda 0,9 puanlık kısmi bir yükselişle, 52,1 değerini alan endeks, mayısta hafif bir ivme kaybıyla 0,3 puan düştü ve 51,8 değerini aldı.

Enflasyon: Martta %4,1 ile son 10 yılın zirvesine tırmanan ve nisanda %4,8'e yükselen enflasyon, mayısta yeni bir rekorla %5,4'e yükseldi.

İşsizlik: Martta ve nisanda değişim göstermeyerek %2,7'de sabit kalan işsizlik, mayısta stabil bir seyir izlemeye devam etti ve 0,1 puan artışla %2,8 düzeyinde gerçekleşti.

Faiz Oranı: Güney Kore Merkez Bankası, artan enflasyonist baskı sebebiyle, faiz oranını 25 baz puan artışla %1,75 düzeyine çıkardı. Böylece, yaklaşık son 1 yıldır beşinci kez faiz artışı kararı alınmış oldu.

İhracat: Nisanda %12,6'lık artış kaydeden ihracat, mayısta %21,3 oranında artışla 61,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşerek, daha güçlü bir toparlanışın sinyalini verdi.

İthalat: İhracatta olduğu gibi ithalatta da ivme artışı yakalandı. Nisanda %18,6 artış kaydeden ithalat, mayısta %32'lik artışla 63,2 milyar dolar düzeyinde ölçüldü.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalatın daha güçlü artması sebebiyle, mayısta 1,7 milyar dolarlık dış ticaret açığı kaydedildi.

Borsa & Finans: Nisanda %2,3 değer kaybeden KOSPI Endeksi, mayıstaki kısmi toplanmanın etkisiyle %0,3 oranında, daha ılımlı düzeyde bir değer kaybı yaşadı.

HİNDİSTAN

Büyüme: 2021 3. çeyrekte ivme kaybederek %8,4 oranında büyüyen ekonomi, son çeyrekte daha güçlü ivme kaybederek 2021 yılını %5,4 büyümeyle tamamladı. Ülkedeki aşırı sıcak hava dalgası ve gıda kıtlığı 2022 1. ve 2. çeyrek büyümesini de olumsuz etkileyebilir.

Sanayi Üretim Endeksi: Şubatta %1,7 ve martta %1,9 artışla stabil bir seyir izleyen sanayi üretimi, nisanda %7,1 artarak, ivmesini yükseltti.

İmalat PMI Endeksi: Nisanda 0,7 puanlık kısmi bir toparlanmayla 54,7'ye yükselen endeks, mayısta önemli bir değişim göstermeyerek, 0,1 puan farkla 54,8 düzeyinde gerçekleşti.

Enflasyon: Nisanda 0,9 puan artarak %7,8 düzeyinde gerçekleşmesinin ardından, mayısta ise %7,0 olarak ölçüldü. Ancak, artan gıda fiyatları gelecek aylarda enflasyonu tekrar yukarı itebilir.

İşsizlik: İşsizlik de yukarı yönlü hareketlenme devam ediyor. Şubatta %8,1'e yükselerek çift haneye yaklaşan işsizlik, martta %7,6'ya gerilemesinin ardından, nisanda tekrar artışa geçti ve %7,8 düzeyinde gerçekleşti.

Faiz Oranı: Mayıs ayı toplantısında 2 yıl aranın ardından faiz oranını 40 baz puanlık artışla %4,4'e yükselten Hindistan Merkez Bankası, haziran ayı toplantısında ise 50 baz puanlık, beklentilerin üstünde bir seviyede artırıma giderek %4,9'a yükseltti.

İhracat: Nisanda %30,7'lik keskin bir artışla 40,1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen ihracat, mayısta %20 düzeyinde daha ılımlı düzeyde bir artış kaydetti ve 38,9 milyar dolar oldu.

İthalat: Nisanda ihracata benzer oranda %30,9 artış kaydeden ithalat, mayısta ise ihracatı geride bırakarak %63'lük keskin bir artışla 63,2 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: Mayısta, ihracatın ılımlı bir artış kaydetmesine karşın, ithalatın çok daha keskin bir artış kaydetmesi sebebiyle, 24,3 milyar dolarlık rekor bir dış ticaret açığı verildi.

Borsa & Finans: Nisanda %2 oranında değer kaybeden Nifty 50 Endeksi, mayısta %3 oranında değer kaybetmeye devam etti.

BREZİLYA

Büyüme: Ekonomi 2022 ilk çeyrekte yıllık bazda %1,7, çeyreklik bazda ise %1 oranında sınırlı düzeyde bir büyüme kaydetti. Ancak, enflasyonu baskılamaya yönelik önlemler, gelecek dönemlerde büyümeyi frenleyebilir.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki daralma eğilimi hafiflemekle birlikte devam ediyor. Nisanda %2,1 daralarak düşüşünü 6. aya taşıyan sanayi üretimi, mayısta %0,5 daha ılımlı düzeyde daraldı.

İmalat PMI Endeksi: Nisanda 0,5 puanlık kısmi bir gerilemeyle 51,8 değerini alan endeks, mayısta ise toparlanma kaydederek, 2,4 puanlık artışla 54,2'ye yükseldi.

Enflasyon: Nisanda 0,8 puan artışla %12,1 olan enflasyon, mayısta önemli bir değişim göstermeyerek %11,7 düzeyine gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlikte hafif bir azalma eğilimiyle birlikte, çift haneli seyir devam ediyor. Martta %11,2 oranında gerçekleşmesinin ardından nisanda 0,1 puanlık düşüşle %11,1 olan işsizlik, mayısta ise %10,5 oranında ölçüldü.

Faiz Oranı: Brezilya Merkez Bankası'nın sıkılaştırma politikası devam ediyor. Mayısta faiz oranını 100 baz puan artışla %12,75'e yükselten Banka, haziranda 50 baz puan daha artırarak %13,25'e yükseltti. Böylece, son 11 toplantıda 1125 baz puan artırıma gidilmiş oldu.

İhracat: İhracatta yıllık artış devam etmekle birlikte, artış oranındaki ivme kaybı sürüyor. Martta %25, nisanda ise %10,7 artan ihracat, mayısta %8 oranında daha ılımlı bir artış kaydetti ve 29,6 milyar dolar oldu.

İthalat: İthalattaki artış ihracatı geride bırakmaya devam ediyor. Martta %27, nisanda ise %29 oranında artan ithalat, mayısta %33 daha artarak 24,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki ılımlı artışa karşın, ithalatın çift hanede ve çok daha keskin düzeyde artması sebebiyle, dış ticaret fazlası 4,9 milyar düzeyiyle sınırlı kaldı.

Borsa & Finans: Nisanda düşüşe geçen ve %10,1 değer kaybeden Bovespa endeksi, mayısta %3,2 oranında kısmi bir artışla hafif düzeyde toparlandı.

RUSYA

Büyüme: Rusya ekonomisine yönelik uygulanmaya başlanan yaptırım kararları büyümeyi frenledi. 2022 ilk çeyrekte çeyreklik bazda %0,8 daralan ekonomi, yıllık bazda ise %3,5 düzeyinde kısmi bir artış kaydedebildi. 2022 yıllık büyüme tahmini ise %7,8'e revize edildi.

Sanayi Üretim Endeksi: Martta savaşın ve yaptırımların etkisiyle nisanda yıllık bazda %3 oranında, önceki aylara göre oldukça kısmi bir artış kaydeden endeks, mayısta ise %1,6 oranında daraldı.

İmalat PMI Endeksi: Rublenin savaş öncesi değerine geri dönmesi ve talebe yönelik alınının tekrar güçlenmeye başlaması, imalat PMI endeksini desteklemeye devam ediyor. Nisan ayında 4,1 puan artışla, 48,2 değerini alan endeks, mayısta 50,8'e yükselerek, eşik değeri aştı.

Enflasyon: Enflasyondaki çift haneli yüksek eğilim devam ediyor. Nisanda %17,8'e tırmanan enflasyon, mayısta önemli bir değişim göstermeyerek %17,1 düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik: Şubatta %4,1'e gerileyen işsizlik oranı, martta değişim göstermeyerek %4,1 düzeyinde kalmasının ardından, nisanda 0,1 puan düşüşle %4 oranında ölçüldü.

Faiz Oranı: Rusya Merkez Bankası, Rublenin stabil bir seyre dönmesi sebebiyle faiz indirimlerine devam ediyor. Banka, nisanda 300 baz puan indirimle %14'e düşürdüğü faiz oranını, mayısta %11,'e, haziranda ise %9,5'e kadar düşürdü.

İhracat: Enerji talebindeki artış ekseninde aralıkta yıllık bazda %60 artan ihracat, ocakta %72 oranında artarak 45,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Ancak, yaptırımlar sebebiyle gelecek aylarda ihracat ve ithalatta daralma bekleniyor.

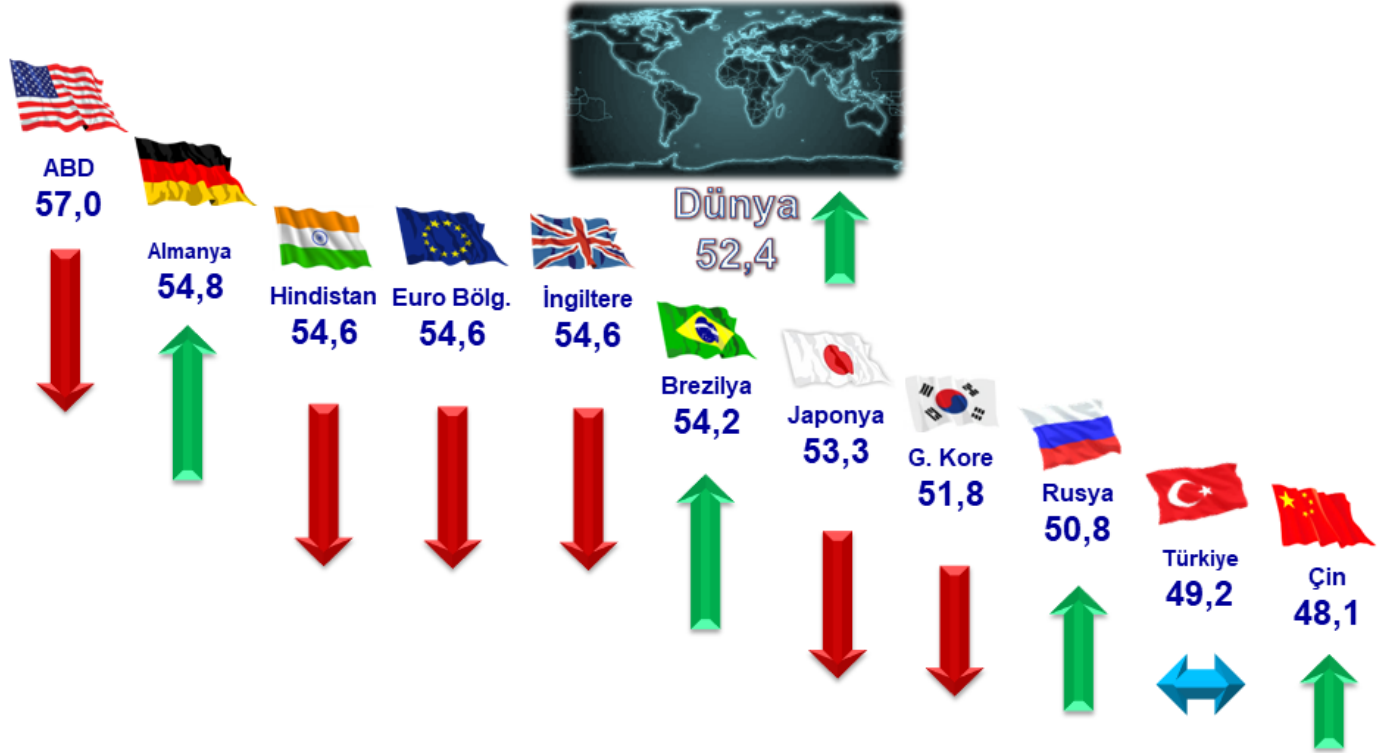
İthalat: Aralıkta %23 artan ithalat, ocakta ise %40,1 oranında artarak 24,7 milyar dolar düzeyinde ölçüldü.

Dış Ticaret Dengesi: Ocakta ihracatın ithalattan daha keskin bir artış sergilemesiyle 21,1 milyar dolar dış ticaret fazlası gerçekleşti.

Borsa & Finans: Martta %9 artışla kısmen toparlanan ve nisanda %5,9'luk artışla toparlanmaya devam eden RTSI endeksi, mayısta %11,7 artışla daha dikkat çekici bir toparlanma kaydetti.

İMALAT PMI ENDEKSİ (MAYIS 2022)

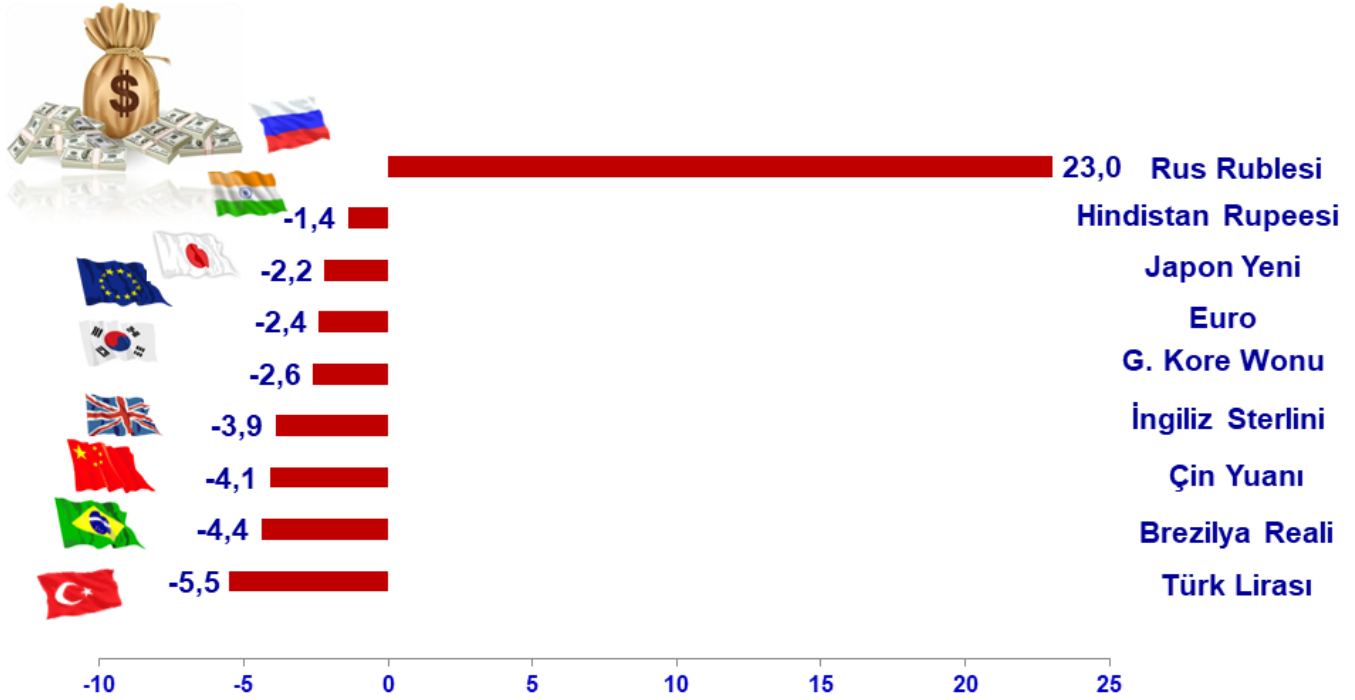
- Mayıs ayında imalat PMI endeksi, ülkeler arasında ayrılmaya devam etti. İncelenen ülkeler içerisinde ABD liderliğini korurken, Almanya ikinci sırada yer aldı. Hindistan, Euro Bölgesi ve İngiltere imalat PMI endeksleri düşüş kaydederek, aynı puanı aldı.
- Diğer ülkelerin imalat PMI endekslerinden Brezilya, Rusya yükseliş kaydederken, Japonya ve Güney Kore ise düşüş kaydetti. Çin yükseliş kaydetmesine rağmen, eşik değerinin altında kalmaya devam etti.
- Türkiye imalat PMI endeksi önceki aya göre bir değişim göstermeyerek 49,2 değerini aldı ve eşik değerinin altında kalmaya devam etti.
- Dünya imalat PMI endeksi, nisanda 52,3'le son 20 ayın en düşük değerini almasının ardından, mayısta önemli bir değişim göstermeyerek, 0,1 puan artışla 52,4 değerini aldı.

İmalat PMI (Purchasing Managers Index): İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURLARI (MAYIS 2022)

- Yatırımcıların yükselen enflasyon ve faiz ortamında güvenli limanlara yönelimi ise doların küresel ölçekte güç kazanımı devam ediyor. ABD Merkez Bankası'nın (FED) faiz artırımlarına devam edeceğine yönelik sinyaller de doları güçlendiriyor.
- Mayıs ayında incelenen ülkeler içerisinde dolar karşısında değer kazanan tek para birimi Rus rublesi oldu. Nisanda %37,4 oranında değer kazanarak kayıplarını telafi eden ve savaş öncesi düzeylere geri dönen ruble, mayısta %23 daha değer kazanımıyla, yılbaşındaki düzeyinden de daha değerli hale geldi.
- Diğer ülkelerin para birimleri ise dolar karşısında %1-%5 bandında değer kaybetti.
- Türk lirası nisanda %0,7 oranında değer kaybetmesinin ardından, mayısta %5,5 değer kaybıyla dikkat çekti.

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

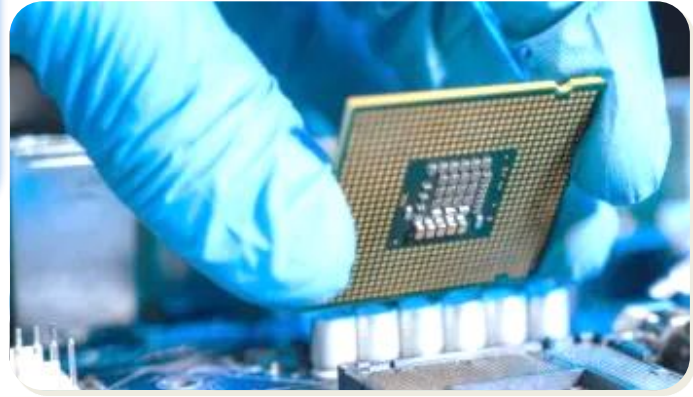
TEKNOLOJİ VE İNOVASYON GÜNDEMİ

Elektrikli otomobil pazarında yenilenebilir enerji teknolojinin kullanımı artıyor. Piyasada adından uzun süredir söz ettiren markalardan biri olan Hollandalı Lightyear markasının güneş enerjisiyle çalışan elektrikli otomobil modeli tanıtıldı. Dış yüzeyi tamamen güneş panelleriyle donatılan araç, Hollanda gibi iklimlerde 2 ay, İspanya gibi daha sıcak iklimlerde ise yedi ay boyunca şarj etmeden kullanım imkanı sunacak.

Yenilenebilir enerji teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştığı bir diğer alan ise feribotlar oluyor. Güney Danimarka açıklarındaki adalar arasında çalışan bir elektrikli feribot, 92 kilometrelik yolculuk yaparak, tek bir batarya ile karbon salınımı olmadan kat edilen en uzun mesafe rekorunu kırdı. Batarya teknolojilerinin gelişimi, iklim değişikliği ile mücadelede devrim olarak nitelendiriliyor.

Yapay zeka sistem geliştiricilerinin öncülerinden biri olan OpenAI'nin son yapay zeka programının, yalnızca kendisinin anlayabileceği bir dil geliştirdiği açıklandı. Söz konusu gelişme, araştırmacıları şaşırtırken yapay zekanın öz bilinç kazanabileceği yönündeki tartışmaları alevlendirdi.

Rusya, çip üretiminde kullanılan soy gazların ihracatına kısıtlama getirdiğini açıkladı. Rus hükümeti tarafından yayımlanan karara göre, neon dahil soy gazların ihracatı 31 Aralık 2022'ye kadar kısıtlanacak. Kısıtlama, mevcut çip krizinin daha olumsuz bir boyut kazanmasına sebep olabilir.

NASA, ayda nükleer enerji santrali çalışmalarına başlayacağını açıkladı. Nükleer enerji santrallerinin yarattığı riskleri en aza indirmek isteyen NASA ise bu sebeple, tesislerini aya taşımaya hazırlanıyor. Proje kapsamında öncelikle ay yüzeyinde en az 10 yıl çalışabilen prototipler test edilecek.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER ENFLASYON (MAYIS 2022)

Yıllık

Aylık

TÜFE

%73,50

%2,98

Yİ-ÜFE

%132,06

%8,76

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

TÜFE

Yıllık %61,63

Aylık %3,83

arttı.

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında %133,49, imalatta %115,18, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %360,30 ve su temininde %70,02 artış olarak gerçekleşti.

2022 MAYIS ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ

Haberleşme
%19,81

Eğitim
%27,48

Giyim ve ayakkabı
%29,80

Sağlık **%37,74**

YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

Ulaştırma
%107,62

Gıda ve alkolsüz içecekler **%91,63**

Ev eşyası
%82,08

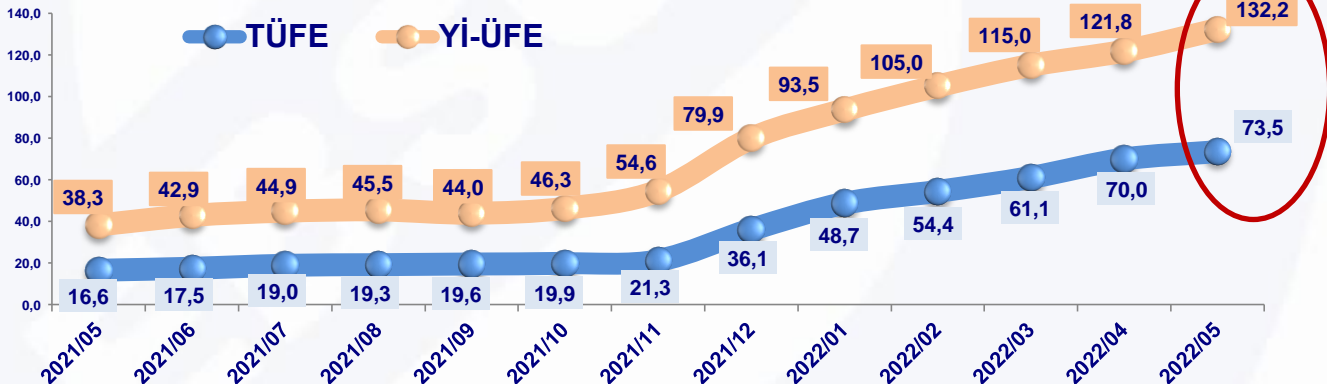
Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE);

Yıllık %100,54

Aylık %6,51

arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (NİSAN 2022)

Sanayi üretim endeksi; 2022 yılı Nisan ayında yıllık bazda **%10,8** artarken, aylık bazda ise değişmeyerek aynı kaldı.

	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	↑ %7,4	↑ %11,9	↓ %-0,4
Aylık	↑ %3,4	↑ %0,1	↓ %-3,3

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre, sermaye malında %7,6 artış olurken, enerjide %-2,5, ara malında %-1,9, dayanıklı tüketim malında %-1,3 ve dayanıksız tüketim malında %-0,1 azalış gerçekleşti.

İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

EN FAZLA ARTIŞ

%43,9 Giyim eşyaları imalatı

%40,0 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

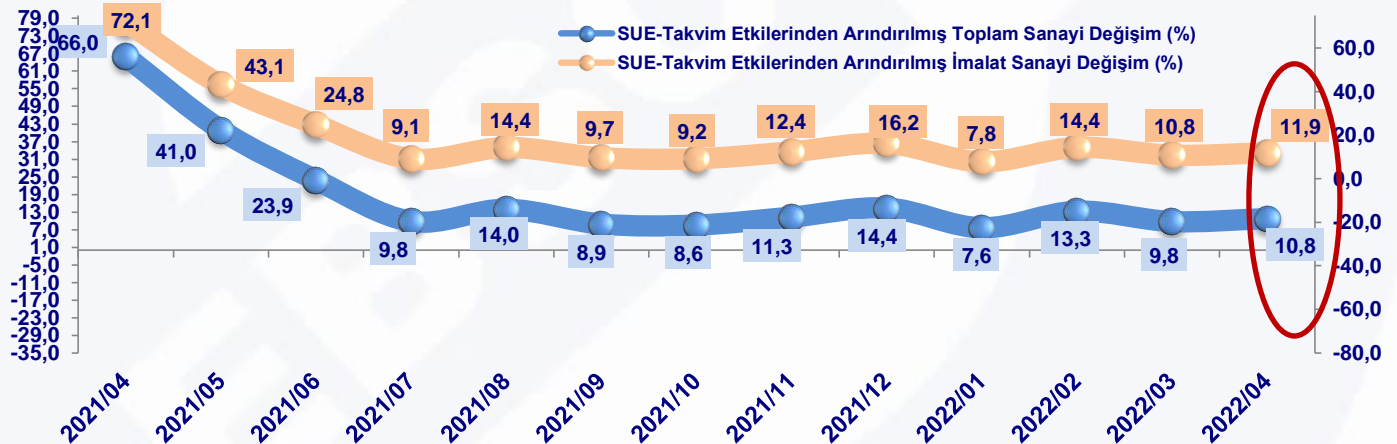
%36,2 Diğer ulaşım araçlarının imalatı

EN DÜŞÜK ARTIŞ

Fabrikasyon metal ürünleri (makine ve teçhizat hariç) imalatı **%1,6**

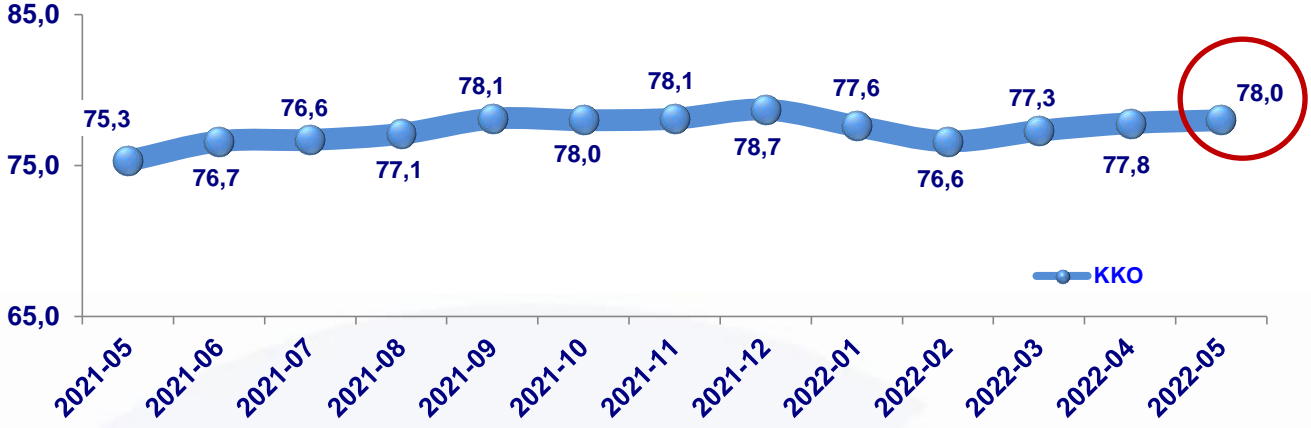
Tekstil ürünleri imalatı **%1,5**

Elektrikli teçhizat imalatı **%0,5**

KAPASİTE KULLANIM ORANI (MAYIS 2022)

Kapasite Kullanımı; 2022 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak %78,0 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%84,5

Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı

%84,1

Giyim eşyaları imalatı

%84,1

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

%81,7

Ana metal sanayi imalatı

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%69,8

Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatı

%69,8

Diğer imalatlar

%67,6

Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

%66,8

Tütün ürünleri imalatı

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (NİSAN 2022)

İşsizlik Oranı

%11,3

İşsiz sayısı

65 bin kişi artarak

3 MİLYON 853 BİN kişi

İstihdam Oranı

%47,1

İstihdam edilenlerin sayısı

480 bin kişi artarak

30 MİLYON 371 BİN kişi

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

NİSAN	Toplam	
	2021	2022
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Milyon kişi)	63,5	64,5
İşgücü (Milyon kişi)	32,7	34,2
İstihdam (Milyon kişi)	28,2	30,4
İşsiz (Milyon kişi)	4,5	3,9
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,8	30,3
İşgücüne katılma oranı (%)	51,5	53,1
İstihdam oranı (%)	44,4	47,1
İşsizlik oranı (%)	13,7	11,3
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	25,0	20,0

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 0,2 saat artarak 45,1 saat olarak gerçekleşti.

İşgücü 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 473 bin kişi artarak 34 milyon 225 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,7 puanlık artış ile %53,1 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,6, kadınlarda ise %34,9 oldu.

2022 yılı Nisan ayında işsizlik oranı; erkeklerde %9,7, kadınlarda %14,5 oranında kaydedildi.

GENÇ NÜFUSTA;

2022 yılı

Nisan ayında;

İşsizlik Oranı %20,0

İstihdam Oranı %34,4

arttı.

TAMAMLAYICI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı (1)

%19,7

%14,8

İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünlük oranı (2)

%21,8

%18,5

Atıl işgücü oranı (3)

%27,2

%21,7

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

MAYIS 2022
(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ

0,3 puan
azalışla 109,4
seviyesinde
gerçekleşti.

TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ

0,3 puan ile
sınırlı bir artışla
67,6 ile yatay
seyrini korudu.

EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ

-2,1 puan artışla
96,7 seviyesinde
gerçekleşti.

2022 yılı mayıs ayında iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kalan Ekonomik güven endeksindeki bu artış, tüketici, hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2021			
Mayıs	110,3	77,3	92,8
2021 Yıllık	110,6	79,0	98,5
2022			
Mart	108,5	72,5	95,7
Nisan	109,7	67,3	94,7
Mayıs	109,4	67,6	96,7

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2021 yılı Mayıs ayında 13 milyar 371 milyon TL açık vermiş iken, 2022 yılı Mayıs ayında 143 milyar 977 milyon TL fazla verdi.

2022 yılı Mayıs ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %213,9 oranında artarak 289 milyar 718 milyon TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %49,9 oranında artarak 155 milyar 865 milyon TL olarak gerçekleşti.

Ayrıca, 2021 yılı Mayıs ayında 575 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken, 2022 yılı Mayıs ayında 161 milyar 888 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

MAYIS 2022

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%203,9

318 MİLYAR TL

%47,3

174 MİLYAR TL

Milyon TL	Mayıs 2022	Oca.-May.22	2021/2022 (Ocak-Mayıs) Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	317.753	1.084.391	99,9
Bütçe Gelirleri	173.777	959.773	74,5
Bütçe Dengesi	143.977	124.618	1.759,7

ÖDEMELER DENGESİ (NİSAN 2022)

Cari işlemler hesabı; 2022 yılı Nisan ayında yıllık bazda %80,7 artarak 2,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Enerji ve parasal olmayan altın ithalatındaki yükseliş cari dengedeki genişlemede etkili oldu. Turizm ve taşımacılık gelirlerindeki artış ise cari dengeyi sınırlandırdı. 12 aylık kümülatifte ise cari açık 25,7 milyar dolar ile 2021 yılı Temmuz ayından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Milyon Dolar	Nisan		Ocak-Nisan		12 Aylık Kümülatif
	2021	2022	2021	2022	2022
CARİ İŞLEMLER HESABI	-1.515	-2.737	-9.059	-21.073	-25.710
SERMAYE HESABI	-1	-3	-22	-6	-48
FİNANS HESABI	-2.583	1.768	-5.478	-9.328	-9.531
Doğrudan Yatırımlar (net)	-93	-323	-1.474	-1.010	-6.948
Portföy Yatırımlar (net)	1.020	606	1.372	5.442	3.274
Diğer Yatırımlar (net)	-2.327	-1.732	-2.519	-9.311	-27.595
Rezerv Varlıklar (net)	-1.183	3.217	-2.857	-4.449	21.738
Net Hata ve Noksan	-1.067	4.508	3.603	11.751	16.227

2022 yılının Nisan ayında net doğrudan yatırımlar 323 milyon dolar sermaye girişi yaşanırken, 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde ise, 1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Portföy yatırımlarında Nisan ayında 606 milyon dolar ile sermaye çıkışını sürdürürken, 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde ise, 5,4 milyar dolar seviyesine geriledi. Diğer yatırımlarda ise, 1,7 milyar dolarlık sermaye girişi kaydedildi.

Rezerv varlıklar 2022 yılının Nisan ayında 3,2 milyar dolar ile sermaye girişi kaydedilirken, 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde ise, 4,4 milyar dolar seviyesine geriledi. Nisan ayında net hata ve noksan kaleminde 4,5 milyar dolar sermaye girişi gerçekleşirken; 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde 11,8 milyar dolar gerçekleşti.

Önümüzdeki dönemlerde artan enerji ithalatı, dış ticaret açığındaki genişleme ve emtia fiyatlarındaki artış cari dengeyi baskılayarak, turizm gelirlerinin de artan seyrini sürdürmesiyle sınırlandırıcı yönde rol oynamaya devam edeceği öngörülmektedir.

Doğrudan yatırımlar

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

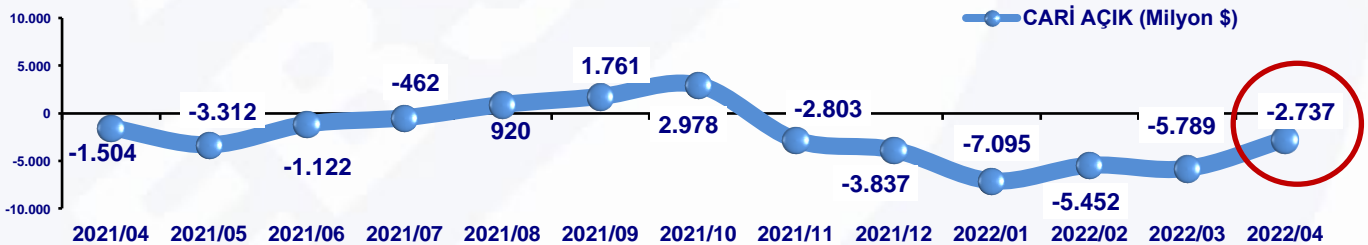

Sermaye girişi

Portföy yatırımları

Sermaye çıkışı

DIŞ TİCARET VERİLERİ (NİSAN 2022)

İhracat

%24,6

23,4 MİLYAR \$

İthalat

%35,0

29,5 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

%98,5

-6,1 MİLYAR TL

(Milyar Dolar)	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Nisan 2021	68,7	33,1	82,8	19,7	-14,2	-19,3	62,5	18,8
Ocak-Nisan 2022	83,5	21,6	116,1	40,2	-32,6	130,0	95,8	53,1
Nisan 2021	18,8	108,9	21,8	60,3	-3,1	-32,6	16,6	66,0
Nisan 2022	23,4	24,6	29,5	35,0	-6,1	98,5	24,1	45,0

2021 yılı Nisan ayında %40,8 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2022 yılı Nisan ayında %42,4'e yükseldi. AB'ye yapılan ihracat %29,3 oranında artarak 9,9 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %0,7 oranında artarak 7,8 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2022 yılı Nisan ayında;
İhracat %38,3 artarak
1,7 milyar \$,
İthalat %27,5 artarak
1,2 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,3

Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

7,8

2,0

Kazanlar, makinalar

Demir ve çelik

2,9

1,5

Demir ve çelik

Kazanlar, makinalar

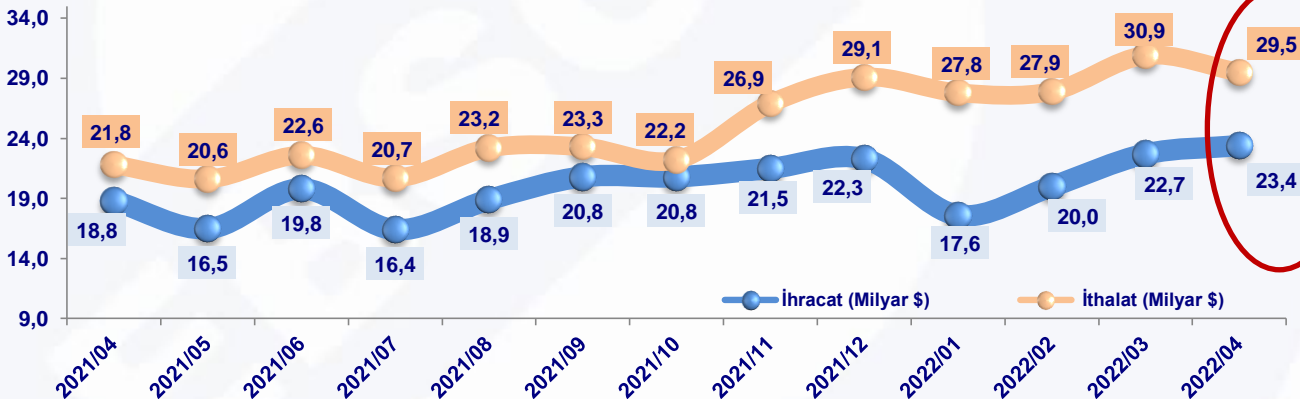
2,9

1,5

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

Plastikler ve
mamulleri

1,8

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON VERİLER		
BÜYÜME				2021/III	2021/IV	2022/I
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	761	717	803	226,0	199,0	179,8
Kişi başı Milli Gelir (\$)	9.208	8.597	9.539	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	0,9	1,8	11,0	7,5	9,1	7,3
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	-2,4	3,2	17,2	9,2	11,3	7,6
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				Şub.22	Mar.22	Nis.22
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,1	26,7	28,8	30,0	30,0	30,4
İstihdam Oranı (%)	45,7	42,7	45,1	46,6	46,5	47,1
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,5	4,0	3,9	3,6	3,9	3,9
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,1	12,1	10,7	11,5	11,3
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	25,3	24,6	22,9	20,7	21,2	20,0
ENFLASYON (%)				Mar.22	Nis.22	May.22
Yİ-ÜFE (yıllık)	7,4	25,2	79,9	115,0	121,8	132,2
YD-ÜFE (yıllık)	8,9	37,6	87,6	105,8	97,1	100,5
TÜFE (yıllık)	11,8	14,6	36,1	61,1	70,0	73,5
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Şub.22	Mar.22	Nis.22
İhracat	181	170	225	20,0	22,7	23,4
İthalat	210	220	271	27,9	30,9	29,5
Dış Ticaret Dengesi	-30	-50	-46	-7,9	-8,2	-6,1
Cari İşlemler Dengesi	5,3	-35,5	-14,0	-5,5	-5,8	-2,7
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	189	287	284	18,9	41,0	32,6
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.606	10.412	12.714	613	970	1.144
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.881	5.791	7.592	217	290	309
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet)				Mar.22	Nis.22	May.22
Kurulan Şirket Sayıları	110	134	139	14	13	11
Kapanan Şirket Sayıları	33	40	38	4	4	3
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Oca.22	Şub.22	Mar.22
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-143,9	-122,6	-115,7	-118,9	-119,6	-114,1
BORÇLANMA (Milyar \$)				2021-II	2021-III	2021-IV
Dış Borç Stoku	416,0	432,8	441,1	444,3	452,6	441,1
Kamu	161,4	178,4	179,8	181,7	189,9	179,8
Özel	246,1	233,1	235,2	236,8	236,9	235,2
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)				Şub.22	Mar.22	Nis.22
İç Borç Stoku	755	1.060	1.321	1.397	1.483	1.504
KREDİLER (Milyar \$)				Şub.22	2022/I	Nis.22
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	188,0	172,8	169,0	167,7	167,2	163,7
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Toplam Sanayi (%)	-0,6	1,5	19,6	13,3	9,8	10,8
İmalat Sanayi (%)	-0,8	1,8	20,8	14,4	10,8	11,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Mar.22	Nis.22	May.22
Kapasite Kullanım Oranı	75,9	71,9	76,6	77,3	77,8	78,0
GÜVEN ENDEKSLERİ				Mar.22	Nis.22	May.22
Reel Kesim Güven Endeksi	100,4	98,2	110,6	108,5	109,7	109,4
Tüketici Güven Endeksi	79,7	81,0	79,0	72,5	67,3	67,6
Ekonomik Güven Endeksi	92,5	88,7	98,5	95,7	94,7	96,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Sanayi Ciro Endeksi	207,5	247,1	413,4	629,5	784,4	780,5
ELEKTRİK ENERJİSİ				Oca.22	Şub.22	Mar.22
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	294,3	294,1	319,1	28,0	24,9	27,6
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	229,6	233,4	253,5	21,2	21,2	21,6
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Mar.22	Nis.22	May.22
Bütçe Dengesi	-124,7	-175,3	-192,2	-68,9	-50,2	144,0
PROTESTOLU SENET				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	916	572	421	24	29	25
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.905	1.831	2.030	108	144	96
KARŞILIKSIZ ÇEK				Şub.22	Mar.22	Nis.22
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	542.714	195.049	152.540	11.107	11.826	7.600
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	182.286	73.817	33.887	1.607	1.220	582
BORSA VE DÖVİZ				Mar.22	Nis.22	May.22
BIST 100 Endeksi	1.007	1.134	1.498	2.223	2.431	2.547
Dolar/TL	5,67	7,01	8,89	14,57	14,68	15,62
İmalat PMI Endeksi	47,5	50,0	52,1	49,4	49,2	49,2

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.367	4.395	4.425			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,2			
Nüfus Artış Hızı (%)	10,8	6,3	7,1			
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,9	5,5	12,7			
Net Göç Hızı (%)	4,9	-	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.620	1.486	1.588			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,0	33,5	32,9			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	534	478	511			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,9	32,1	28,3			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	307	307	273			
İşsizlik Oranı (%)	16,0	17,1	14,7			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	17,1	16,5	14,2			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	8,4	6,4	-			
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,2	3,0	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	3,5	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	62	75	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	106	108	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	10.655	9.945	-			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	12,4	14,5	34,0			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.169	11.597	14.774			
İthalat	8.676	8.465	10.921			
Dış Ticaret Dengesi	2.730	3.132	3.854			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,8	6,6			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	61	59	63			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	49.799	32.749	28.857			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,7	6,9			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.203	581	668			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	276	535	681			
Yatırım (Milyon TL)	5.692	12.205	15.282			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,2	5,1	5,5			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,5	5,9			
MALİ / FİNANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,3	4,4	4,8			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,5	11,5	11,4			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı (%)	105,4	102,4	88,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,7	5,8	5,6			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,1	5,2	4,9			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	5.098	6.274	6.654			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,1			
Kapanan Şirket Sayısı	904	939	976			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	6,1	6,0			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	4.585	5.348	6.969			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,2	6,1			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	65	89	139			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,3	4,1	4,2			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.223	297	636			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,7	2,3	2,6			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,2			
				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
				Şubat.22	Mart.22	Nisan.22
				51,50	58,83	66,90
				Şubat.22	Mart.22	Nisan.22
				1.353	1.422	1.693
				1.007	1.170	1.240
				346	252	454
				6,7	6,3	5,3
				2021-III	2021-IV	2022-I
				70	63	66
				Şubat.22	Mart.22	Nisan.22
				1.712	2.087	1.795
				7,1	7,3	7,2
				40	44	37
				Şubat.22	Mart.22	Nisan.22
				38	63	66
				1.084	974	2.919
				6,1	2,4	8,9
				2,9	2,1	9,3
				Mart.22	Nisan.22	Mayıs.22
				5,0	5,1	5,5
				9,7	10,5	9,4
				2021-III	2021-IV	2022-I
				94,4	88,4	89,3
				5,8	5,6	5,6
				5,1	4,9	5,0
				Mart.22	Nisan.22	Mayıs.22
				1.958	658	563
				6,0	6,1	6,0
				199	115	138
				6,3	5,3	6,9
				Mart.22	Nisan.22	Mayıs.22
				1.062	1.005	906
				6,3	6,5	6,7
				35	38	26
				5,4	5,3	4,3
				Mart.22	Nisan.22	Mayıs.22
				41	88	127
				1,9	3,4	3,3
				Şubat.22	Mart.22	Nisan.22
				6,2	6,2	6,2

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

amazon Tarihi

1994-1995

ABD'de, Jeff Bezon tarafından ilk olarak Cadabra adıyla kurulup, 1995'de Amazon.com adresiyle online hale getirildi. Kuruluş amacı, internet üzerinden kitap satışı yapmaktı. O yıllarda internet kullanımı yeni yaygınlaşmaya başladığı için Amazon'un kuruluşu kamuoyunda dikkat çekti. Satışa çıkmasının ardından ilk iki ayda 50 ABD eyaletine ve 45 ülkeye satış gerçekleştirdi.

1996-2000

Amazon'un satışları ve piyasa değeri hızla arttı ve halka arza gitti. Bu süreçte; cd, dvd, ev araçları, oyuncak, vb. gibi ürünlerin satışına da başlayarak, ürün çeşitliliğini artırdı. İngiltere ve Almanya'daki bazı e-ticaret sitelerini satın alıp bünyesine katan Amazon, böylece uluslararası pazarlara açılmaya başladı. 1999'da Jeff Bezos Time dergisi tarafından yılın kişisi seçildi.

2000-2010

Elektronikten moda sektörüne kadar çok sayıda farklı pazara giriş yapıp, ürün çeşitliliğini daha da artıran Amazon; çok pratik bir web sitesi kullanımı sunması, müşteri yorumlarına çok önem vermesi, vs. uygulamalarla, rakiplerini geride bıraktı. Ayrıca, Amazon e-Kindle adıyla elektronik kitap, dergi ara yüzünün oluşturulması, e-kitap teknolojisinde dünyada öncü olmasını sağladı.

2010-Günümüz

Farklı sektörlere girmeye devam ederek küresel bir e-ticaret devine dönüşen Amazon, gelirlerini katlayarak artırmaya devam etti ve dünyada piyasa değeri en yüksek firmalardan biri haline geldi.

DİJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDERLER

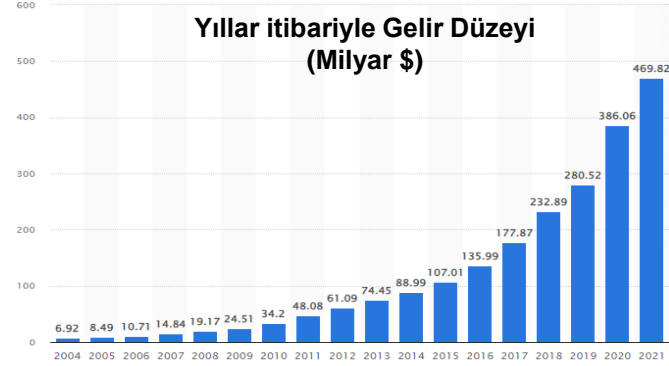
amazon

Maddi ve manevi zorluklar içerisinde büyüdüğünü ifade eden Jeff Bezos tarafından, 1994'de, evinin garajında, internet üzerinden kitap satma amacıyla küçük bir girişim olarak kurulan Amazon, geçen 25 yıllık süre içerisinde dünyanın en büyük firmalarından, Jeff Bezos ise dünyanın en zengin insanlarından biri haline geldi.

Günümüzde dünya genelinde yaklaşık 1,6 milyon kişiye istihdam sağlayan Amazon, dünyada en çok alışveriş yapılan e-ticaret sitelerinden biri olmasının yanı sıra, 1 trilyon doları aşan piyasa değeriyle de dikkat çekiyor ve pek çok alanda başarı örneği olarak gösteriliyor.

Rakamlarla amazon

- Amazon henüz ilk kurulduğunda dahi haftada 20 bin dolar civarında ciro elde etmeye başlamıştı. Geçen yıllar içerisinde, ürün çeşitliliğini ve tanınırlığının artmasıyla, Amazon'un gelirleri istikrarlı biçimde arttı.
- Pandemi süreci Amazon'un kullanımını ve şirketin gelirlerini daha da artırdı. Küçük bir garajda kurulan şirketin gelirleri 460 milyar doları, piyasa değeri ise 1 trilyon doları aştı.

1995

2022

Sürdürülebilirlik Politikası

- Dünyanın en dikkat çekici e-ticaret başarı öyküsü mimarlarından biri olan Amazon, dijital dönüşümdeki bu başarısını, yeşil dönüşüme de taşımayı hedefledi.
- Amazon'un iklim kriziyle mücadele konusundaki yaklaşımı, 2020 ve 2021'de dünyanın en büyük kurumsal yenilenebilir enerji alıcısı olmasını sağladı.
- Amazon 2025 itibarıyla, üretiminin tamamını yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılamayı hedefliyor.

Amazon, yeni merkezi olarak tanıttığı HQ2 projesini, sadece bir bina değil, dijital ve yeşil dönüşümün örneği olacak bir akıllı şehir olarak tasarladı.

Ayrıntılı bilgi ve kaynaklar için:

<https://sustainability.aboutamazon.com/>

İş ve Liderlik Prensipleri

Amazon küçük bir garajda başlayan ve bir dünya devine dönüşen başarı öyküsünün temelinde şu prensiplerin olduğuna inanıyor:

Müşterileri saplantı haline getir: Amazon'un en önem verdiği prensip, saplantılı düzeyde müşteri memnuniyetidir.

İşi sahiplen: Amazon'da çalışanlar şirketin gerçek sahipleri olarak görülürler ve kimse asla " Bu benim işim değil" demez.

İcatçı ve basit ol: Amazon, "en iyi tasarım, en basit olandır" prensibiyle çalışır.

Haklılığını savun: Amazon'daki liderlerin, haklılığına inanılır, haksız çıktıklarında hatalarından ders çıkarılmaları beklenir.

Öğren ve meraklı ol: Liderler için öğrenme süreci asla bitmez.

En iyiyi işe al ve geliştir: Amazon çalışanlarının işlerinde çok iyi olmalarını ve durmaksızın gelişmelerini sağlar.

Yüksek standartlarda ısrar et: Müşteri memnuniyetinde olduğu gibi, yüksek standartlara erişim de saplantı düzeyinde bir hedeftir.

Büyük düşün: Amazon'da hedeflerin ve hayallerin hiçbir zaman sonu yoktur, her gün şirketin ilk kurulduğu gün gibi hedefler kurulur.

Eyleme geç: Yenilik için eyleme geçilmesi beklenir, başarısızlıkta sonuçlanırsa cezalandırılmaz.

Tutumlu ol: Müşteriler için önemli olmayan harcamalardan kaçınılır.

Güven kazan: Müşteri güveninin yanında çalışanların da birbirine güvenmesi önemlidir.

Derin ol: Düşünürken, hedef kurarken ve uygularken asla yüzeysel olunmaz, tüm detaylar derinlemesine dikkate alınır.

Karşıt görüşte ol ve fikrini savun: Amazon'da kimse kişisel yararlar, sosyal kaynaşma uğruna fikirlerinden taviz vermez, karşıt görüşler desteklenir.

Ortaya sonuç koy: Tüm prensipler, ortaya bir sonuç koymak içindir.

Dünyanın en iyi işvereni ol: Amazon'da liderler daha güvenli, daha üretken, daha çeşitli ve daha adil bir çalışma ortamı yaratmak için her gün çalışır.

Başarı sorumluluk getirir: Amazon bir dünya lideri olsa da, kendini hala mükemmel olarak tanımlamaz, başarısının yeni sorumluluk getirdiğinin bilinciyle her zaman daha iyisi için çalışır.

İklim Değişikliğiyle Mücadele Eylem Planı

2040 yılına kadar tüm operasyonlarda net sıfır karbon emisyonuna ulaşmak

2025 yılı itibarıyla, operasyonların tamamını %100 yenilenebilir enerjiden sağlamak

2030 yılına kadar tüm gönderilerin %50'sini net sıfır karbon salınımla yapmak

Karbonsuzlaştırma teknolojilerinin ve hizmetlerinin gelişimi için 2 milyar dolarlık yatırım yapmak

2030 yılına kadar 100.000 özel elektrikli dağıtım aracının devreye almak

Ağaçlandırma projelerine ve iklim azaltma çözümlerine 100 milyon dolarlık yatırım

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

Twitter

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

